

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 - 2020

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони - Европа инвестира в селските райони

МИГ „Балчик – Генерал Тошево“

WWW.MIG-BALCHIK-TOSHEVO.BG

БРОЙ 4, 2019 г.

Заседание на Управителния съвет и екипа на СНЦ „МИГ Балчик – Генерал Тошево“

www.eufunds.bg

Наши проекти вече са готови и чакат подписването на договори за реализация

- Г-жо Стайкова, като представител на неправителствена организация в Общото събрание на МИГ “Балчик - Генерал Тошево” и като председател на комисия, как оценявате присъствието на Местната инициативната група на територията?

- Радвам се, че на територията на община Балчик стартира за първи път Местна инициативна група. С нейна подкрепа общините, бизнесът и неправителственият сектор имат възможност да реализират различни проекти. Надявам се, че през следващия програмен период ще се разкрият още повече дейности и възможности за малкия и средния бизнес, които са в сфери извън земеделието, за да могат да кандидатстват. През миналата и тази година имаме реализирани проекти на територията на Балчик. Като секретар на НЧ “Васил Левски” в Балчик мисля, че през следващия програмен период би трябвало да има възможност читалища в нашата община, съвместно с читалищата от община Генерал Тошево да реализираме повече проекти. Надявам се, да променим и насоките на този проект, свързан с дейността на читалищата, малко да ги разширим, като обхватът им да стане по-голям. Така повече читалища ще могат да кандидатстват. В този програмен период имаше доста затруднения, които възпрепятстваха част от читалищата, а те не успяха да се подготвят със свои проекти. Надявам се, че в новия програмен период

повечето читалища ще могат да станат достъпни

- Като експерт какво виждате, че е необходимо да се промени, за да могат повече бенефициенти да се включат?

- В този проект трябва да сме 10 читалища, като част от тях да са от територията на Генерал Тошево. Доста е трудно да се обединим всички около една кауза, за да мислим по един и същи начин. Необходимо е да се помисли върху възможността да се извършват ремонтни дейности в читалищата, тъй като проблемът със сградите е свързан и с материалната база. Имаме повече нужда тя да се ремонтира, отколкото да се организират фестивали и други мероприятия. Освен ремонтни работи имаме нужда и от закупуването на музикални инструменти, които по-трудно

биха се включили в проект към този програмен период. В тази посока смятам, че трябва да се работи.

Благодарна съм на кмета и на ОбС, че в община Балчик доста от читалищата ни са ремонтирани, но има и още какво да се желае. Затова бих подчертала, че аз и мои колеги бихме се включили през следващата година с проекти, свързани с ремонтни дейности.

- Като председател на оценителни комисии, какви проекти бяха представяни?

- Досега бях председател на комисия или секретар. Мога да кажа, че проектите бяха подготвени добре и все още чакат подписването на договори. Бяха свързани с малкия и средния бизнес, с по-мощни планове за закупуването на машини за развитието на фирми. Надявам се и през следващата година да има реализация на някои от проектите и да има такъв интерес, какъвто имаше през тази.

- Има ли достатъчно добра разгласа за работата на МИГ “Балчик - Генерал Тошево” и възможностите, които се откриват чрез него?

- Да, мисля, че има добра реклама на МИГ-а. Колегите често правят тук обучения както на нас, така и на редица съграждани, на редица фирми от малкия бизнес и на други организации. Съвместно с ОИЦ – Добрич, се комбинират, за да информират общността. Смятам, че хората от Балчик знаят за работата на МИГ “Балчик - Генерал Тошево”.

Росица Пенева, член на Общото събрание на МИГ „Балчик – Генерал Тошево”, представител на бизнеса, член на оценителни комисии с право на глас:

При реализацията на проекти читалищата трябва да потърсят помощта на общините

- Като член на оценителните комисии как оценявате качествата на проектите, които се подават при вас?

- Бях член на оценителна комисия по мерките, свързани с общините и читалищата – Мярка 7,2, Мярка 7,5 и Мярка 7,8. Те са свързани с изграждане на инфраструктура. Мерките, свързани с читалищата са т.нар. “меки дейности” - свързани с организиране на фестивали. Читалищата там трябва да участват съвместно като асоциирани партньори на територията на цялата община, за да могат да участват с организиране на фестивали и дейности, свързани с популяризиране на местната идентичност на територията.

- Какво е виждането Ви в процеса на работата, успяват ли читалищата да схванат същината, най-характерното на територията, за да могат най-добре да я представят?

- В участието по Мерки 7,2 и 7,5, където са участници общините Балчик и Генерал Тошево, е доста по-лесно, защото специалистите са придобили опит в разработването на проекти и в участие по програми на национално ниво, а сега работят и на териториално ниво. За тях е по-лесно с изготвянето на документацията и подаването на проектното предложение. Разбира се, и там има допълнително

изискване в хода на оценката, защото има специфичности, но като цяло там нещата са доста по-лесни и разбираеми за кандидатстване.

Проблемът с читалищата обаче е малко по-сериозен, защото те нямат необходимия капацитет да разработват такива проекти. Те не могат да използват услугите на консултанти, защото е свързано с разходи, с които читалищата не разполагат. По-трудно им е да се обединят, защото трябва да има водещ партньор и асоциирани партньори, които да участват. Това означава, че читалища от територията на общините Балчик и Генерал Тошево трябва да обединят усилия в създаването на общ проект, който да популяризира местната идентичност.

- Как според Вас може да се излезе от тази заплетена ситуация?

- С повече подкрепа от страна на общините при създаването на проекта за участие. Мярката, така като е разпусана, в този вид и е трудна, тежка е, изисква много документи. От своя страна читалищата имат настоятелства, контролни съвети, все органи с контролни функции. Като започнат подаванията на документите по даден проект означава, че изкарването им ще е безкрайно. Много документи, удостоверения, свидетелства за съдимост, които трябва да бъдат подадени от всички членове, освен председател и секретар, включват се и членове на настоятелството, членове на контролните комисии. Всичко това никак не е лесно – да обединиш усилията на всички тези хора, за да се справят. Вече имаме един подаден проект. Той е свързан с популяризиране на местната идентичност. Той ще се проведе на територията на село Дъбовик в община Генерал Тошево с участието на асоциирани партньори, за да представи идентичността на хората, които преди години са се преселили от Румъния. Тук ще има фолклорни програми, кръгли маси, участие ще вземат и лектори. Срещата ще бъде двудневна. Очакваме проектът да премине на по-високо ниво.

Кандидатствате за изграждане на нов бокс към нашата животновъдна ферма

- Г-жо Жекова, какво представява вашата фирма и с каква дейност се занимава?

- Нашето дружество е дъщерно на „Албена“ АД и се занимава със земеделие. Целта на създаването на дружеството ни е да захранваме туристическия комплекс с качествени продукти за нашите гости. Дружеството ни е създадено през 2002 г. Обработваме към 10 000 декара земя. От тях 9000 са засети със зърнени култури и около 1200 декара имаме овощни градини. Можем да захраним комплекса с плодове – черешовата ни градина е около 700 декара. Ние сме един от най-големите производители на череши в региона – имаме и количества, които предлагаме и на външния пазар.

Овощарството ни е два вида – конвенционално – череши, и биологично - отглеждаме ябълки, круши, сливи и праскови. Биологичното ни земеделие е официално сертифицирано още през 2015 г.

- Защо решихте да кандидатствате с проект пред МИГ „Балчик-Генерал Тошево“?

- Потърсихме помощта на МИГ-а във връзка с друга наша дейност, която развиваме – животновъдството. Имаме ферма за пасищно отглеждане на месодайни говеда, порода Блек Ангъс. Сега разполагаме с 200 говеда от тази порода. Те се отглеждат по специална технология на фермата, от която ги закупихме през 2014 г. Първоначално бяха 40 юници и 2 бика. Разплождаме ги по естествен път и отглеждането им е целогодишно на открито. Използваме навеси, където нощно време ги прибираме. Затова към МИГ „Балчик - Генерал Тошево

кандидатствахме с проект за построяване на още един бокс към тази животновъдна ферма. Имаме проект за изграждането на 4 такива бокса (заграждения) като при стартиране на фермата сме изградили 2 от тях. Сега ни предстои изграждането на останалите 2.

- До колко броя животни може да бъдат отглеждани във фермата?

- Около 450 животни можем да съберем, след като изградим и останалите 2 бокса. Ние реално кандидатствахме за изграждането на трети бокс, който вече е почти готов. Ако се отвори друга мярка, ще кандидатстваме за построяването на четвърти бокс.

- На каква сума е вашият проект и на какъв етап е сред оценяванията?

- Проектът ни възлиза на 93 000 лв. и сега сме допуснати до етапа на финансово-техническа оценка. Очакваме следващата стъпка, при която да ни поканят да подпишем договора.

- Откъде научихте за дейността на МИГ-а

- От интензивните информационни кампании, които провеждаха неговите експерти.

- Изпитвахте ли трудности при написването на проекта?

- Използвахме услугите на консултантска фирма, която до голяма степен ни помогна. Когато имахме нужда от допълнителна помощ, от МИГ-а винаги се отзоваваха с експертната си помощ. Мога да кажа, че не сме имали проблеми с тях.

- Как реализирате животинската продукция?

- Използваме услугите на онлайн магазин в интернет, през който „продаваме“, предимно през зимните месеци нашата продукция. Например, в началото на месеца пускаме за продажба месото на едно теле, след което го колим, транжириме и на следващия ден, с наш хладилен транспорт, го доставяме на нашите клиенти. Те са предимно от София, Пловдив и др. градове в страната.

През лятото всичко, което получаваме от фермата, отива за консумация в курортния комплекс.

- При отглеждане на животните използвате ли ресурси на местната общност?

- Използваме услугите на добричка фирма, която коли животните и транжира месото, но тя не е сертифицирана по изискванията за „био продукция“. Нашата ферма, от друга страна, е сертифицирана биологично и крайният продукт като месо не можем да го предложим на пазара със сертификат „биологичен продукт“.

- Каква е процедурата за получаването на подобен „био“ сертификат?

- Не е никак лесна и струва около 5000 лв. годишно.

Мария Нейкова, управител на фирма "Аква сервиз":

Нова машина ще повиши ефективността ни в производството на парашути

Нашата фирма се занимава с производство на парашути, свързани с водните спортове. Намираме се на територията на гр. Балчик. Занимаваме се с тази дейност от 5 години, продаваме и лодки. Решихме да затворим кръга на нашия бизнес с производството на парашути и оборудване за тях. Най-малкият е с размер от 26 фута, а най-големият – 46. подбират се спрямо тежестта на човека, който ще го използва и спрямо силата на вятъра.

Това е сравнително рядко срещан бизнес. В Европа сме само 3 фирми, които произвеждат такива парашути. В началото беше доста трудно да се утвърдим на пазара. Участвахме и продължаваме да участваме в редица туристически изложения, сред които е и това в Дюселдорф, Германия, за да ни забележат и да видят качествата на нашите изделия.

Сега изнасяме както в страните от ЕС, така и извън него. Произуци-

ята ни заминава за Испания, Гърция, Хърватия, Германия и гр. Във фирмата ни работят 11 човека. Обемът на продукцията надхвърля 300 парашута на година. За направата на 1 парашут е необходим 1 ден.

Нашият проект, с който кандидатстваме в МИГ "Балчик - Генерал Тошево", е свързан със закупуването

на автоматична машина. Тя може да крои чрез загадени данни в компютърната ѝ памет. Имаме поръчки, които изискват да се изработи лого на съответната фирма и чрез тази машина те могат да бъдат направени. Сумата за закупуването на такава машина е 132 000 лева. С помощта на тази машина производственият цикъл значително ще се улесни. Сега проектът за един парашут се прави на компютър от дизайнер. Работата значително ще се улесни с новото изделие, в което предварително ще се въвеждат съответните данни. Кроенето също ще бъде улеснено. То се осъществява от двама души, докато новата машина автоматично ще крои. Така процесът на работа ще бъде значително улеснен и по-ефективен. Ако поръчките се увеличат ще се наложи да разкрием нови работни места.

По-късно имаме желание да кандидатстваме и с нов проект към МИГ-а, свързан с управленския капацитет.

Кина Липованска, секретар на НЧ „Просвета 1900” - с. Соколово, община Балчик, колективен член в МИГ „Балчик – Генерал Тошево”, член на Общото събрание и представител на НПО:

Нужни са взаимни усилия, ако искаме да осъществим съвместен проект с читалищата

- Г-жо Липованска, според Вас, има ли необходимост от промяна на стратегията на МИГ "Балчик – Генерал Тошево", с оглед по-ефективното участие на читалищата на територията?

- Ние редовно участваме в обученията на МИГ-а, както и в отчетно-изборните събрания. Обмисляме вариант за проект, с който да кандидатстваме. Доколкото съм запозната, Мярка 7,8, която дава възможност за включване на читалищата, може би трябва да претърпи промяна.

- В каква посока?

- За да е одобрен проектът, трябва да се включат в него най-малко 10 читалища. Това е доста трудоемко.

- Колко читалища има на територията?

- Имаме 10 читалища в община Балчик, но трябва да се включат и

читалища от община Генерал Тошево според изискванията на проекта. А това е доста трудоемко, като изпълнение изискванията на проекта. Читалищата могат да правят фестивали, празници, които трябва да са съвместно с читалища от Генерал Тошево. И там ми се струва, че ще бъде проблемът, който ще възникне.

- Как предлагате да бъде направена промяната?

- Еwentуално, ако е възможно, всяко читалище да си кандидатства

самостоятелно. Но ние, читалищата, имаме нужда най-вече от ремонти, от закупуване на реквизити, уредби, допълване към озвучителни уредби. Защото и сега празниците и фестивалите си ги правим.

- Според Вас, доколко МИГ "Балчик - Генерал Тошево" подпомага неправителствения сектор, малкия и средния бизнес?

- Мисля, че помага доста активно. Но, пак ще повторя, Мярката 7,8 може би трябва да претърпи промяна, защото там е нашата сила и придобит опит.

- Как се справяте със спонсорите? За да подготвите проект са необходими средства?

- Подпомага ни земеделската кооперация "Сокол", която е на територията на селото. Досега не са ни отказвали, имаме добри взаимоотношения с тях.

Проектите, които реализираме тук, трябва да достигат до малкия бизнес

Хубаво е да се обърне внимание и в двете общини на проекти с по-нестандартни идеи, които да обогатят територията, споделя Добрин Начев, земеделски производител, член на УС на МИГ „Балчик - Генерал Тошево”

- Г-н Начев, с какво се занимава вашата фирма?

- Фирмата ни се намира в Генерал Тошево. Отглеждаме етерично маслени култури за преработка в етерични масла.

- Какви са наблюденията Ви като член на УС на МИГ „Балчик - Генерал Тошево”, успя ли да се наложи на територията като запазена марка и същевременно като място, към което хората да могат да се обръщат със своите проекти?

- Налага се успешно като запазена марка, но мисля, че има доста неща още да се свършат, за да могат жителите на двете общини да го възприемат като средство за постигане на техните бизнес идеи и реализирането им.

- Какво, според Вас, още трябва да се направи?

- Повече разгласа сред гражданите, защото все още има хора, които не знаят за съществуването ѝ като организация. Повече популяризация на дейността ѝ.

- По Ваше наблюдение, какви проекти сега се по-дават?

- Предимно проекти, свързани със земеделското производство. Районът ни е такъв и нормално би било да са свързани с тази дейност.

- Как, според Вас, си взаимодействат хората с експертите от МИГ-а?

- Смятам, че добре се справят. Досега не съм чувал негативни оценки или конста-

тации. Мисля, че експертите имат добра професионална подготовка и са полезни на бенефициентите, които търсят тяхното експертно становище.

- Има ли необходимост от промяна на Стратегията, с оглед на развитието на един бизнес спрямо заложените параметри в момента?

- За мен община Балчик е ориентирана повече към туризма, докато община Генерал Тошево - към селското стопанство, като отрасли. Може би и в двете общини трябва да се обърне внимание на по-нестандартните идеи за дейности, които могат да обогатят района. Тук е мястото на бизнеса, който трябва да ги измисли тези неща. Селският туризъм, който показва традиционния бит, такъв, какъвто е бил в района.

- Забелязали ли сте да има такива проекти в момента?

- Не, те забелязвам подобно нещо. Защото като гоиде човек в района на Балчик, да има къде да отиде и да изпие

едно хубаво добруджанско вино, примерно. Или да бъде нагостен с местни специалитети, приготвени по стари рецепти.

- Като член на УС, как виждате своята роля в популяризирането на дейността на МИГ-а?

- В сферите, които ние работим, трябва да популяризираме идеите и целите на МИГ „Балчик - Генерал Тошево”. Всеки от нас, членовете на УС, е необходимо да го прави. Хубаво е, тези проекти, които се реализират в МИГ-а да достигат до малкия бизнес, нека там да бъде акцентът, защото не само тук, в района, но и в страната, липсва средната класа, а тя е гръбнакът на всяка икономика. Затова трябва да се наблегне на този фрагмент.

Необходимо е чрез МИГ „Балчик – Генерал Тошево“ да обединим усилия в съвместен проект за нещо ново

Убедени сме, че можем да си подадем ръка, ние – читалищни дейци на територията, разказват Румяна Пейчева, читалищен секретар в НЧ „Нов живот 1941“ в с. Преселенци, община Генерал Тошево, и Веселина Йовчева, читалищен секретар в НЧ „Йордан Йовков 1941“ в с. Змеево, община Балчик. И двете са членове на УС на МИГ „Балчик – Генерал Тошево“, представители са на НПО

- Вие имате преки наблюдения върху работата на МИГ „Балчик - Генерал Тошево“, какво, според вас, трябва да се подобри в нормативната му база, за да може повече читалища да се включат със свои проекти в дейността?

Румяна Пейчева: Като НПО и като читалища ние сме на бюджет, който е балансиран, но в много села нямат възможност чрез допълнително спонсориране да бъдат подпомогнати. И когато подготвяме проект за кандидатстване, нямаме възможност, защото на експерта, който ще ни помогне да подготвим проекта, трябва да му се плати. А няма откъде. И там нещата се разминават. Там трябва да се обърне внимание. Докато при другите мерки имат възможност, имат отпуснати средства.

- Как виждате промяната във всичко това? Кои трябва да иницира тази промяна в стратегията на МИГ-а?

Веселина Йовчева: Вероятно този, който разработва самия проект, не зная точно.

- Имате ли капацитет, за да подготвите и напишете такъв проект?

Р.П.: Не, нямаме, защото нещата при са са по-специфични.

- Има толкова арендатори в този район, не ви ли помагат?

В. Й.: Понякога е срамно, да кажем, че ни трябва средства, за да подготвим проект, по който ще кандидатстваме. Не се наемат. Доста се про-

мениха хората и всеки си гледа определената цел. Липсва сплотеност, каквато имаше преди години.

- Кои са най-характерните обичаи в двете села, които могат да се представят чрез програмите на МИГ-а?

Р.П.: Имаме събори и фестивали, които се превърнаха в традиции при нас и спечелиха много последователи и продължават да се развиват. Имаме и контакт със с. Дъбовик, Румъния. Разменяме гостувания. Но при нас всеки иска да направи нещо, което да бъде оценено, нещо като вътрешна конкуренция. Е, силно казано, макар че взаимно си помагаме. Защото в Добруджа не можеш да направиш нещо по-различно от това, което тук е традиция. Но всеки се опитва да има по-голям престиж, да е оценен по-добре, спрямо другия.

- Погледнете от друга гледна точка, вече като членове

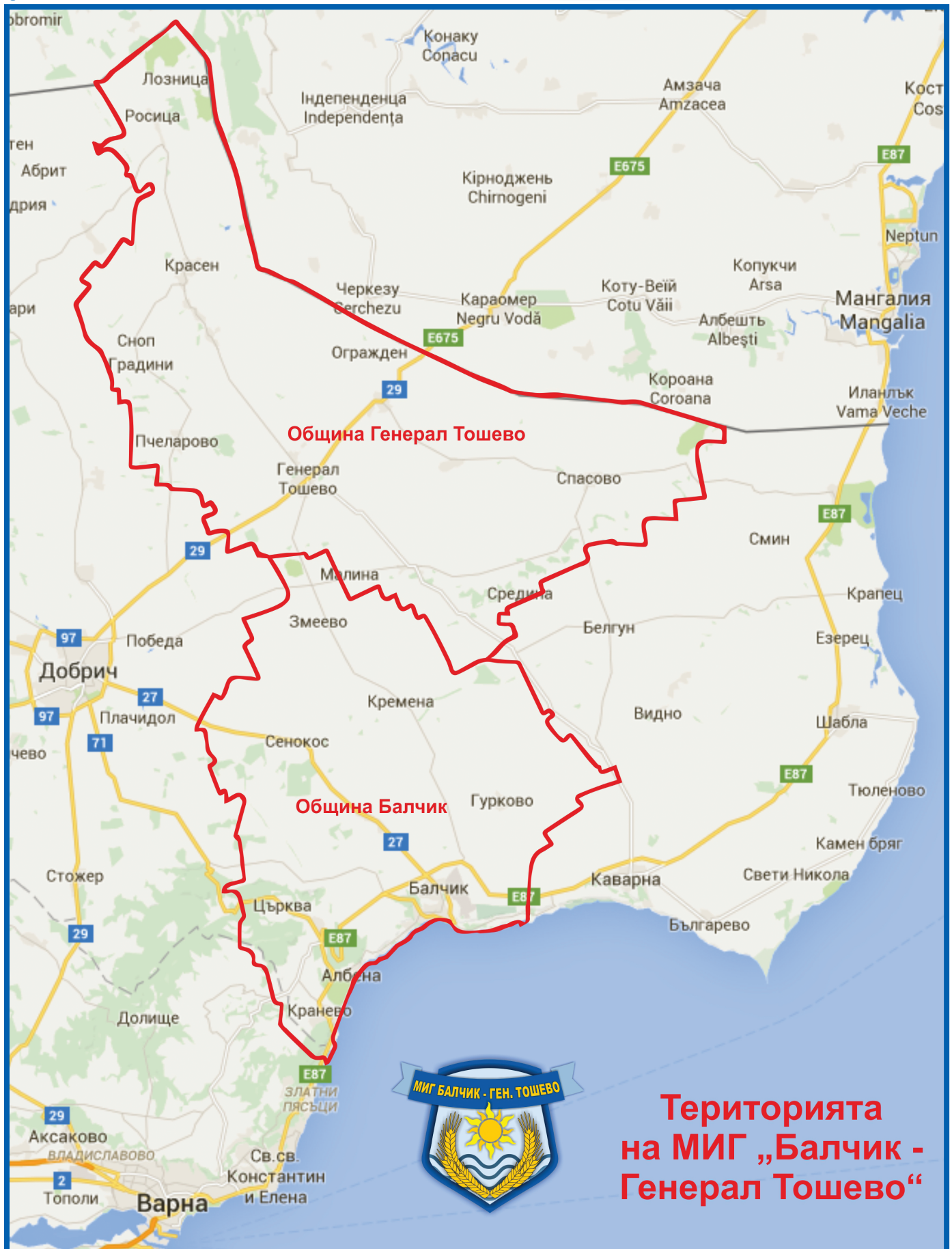
на УС на МИГ-а. В една от мерките се залага обединяване усилията на читалищата, за да се постигне по-добър ефект за цялата територия. Как ще се обедините в тази ситуация? Как виждате подобна колаборация помежду си?

В.Й.: Не, това няма да е пречка. Ако се случат нещата, така, както трябва да се случат, едно от читалищата ще е водещо. На една от многото ни срещи намерихме общ език и потърсихме общи неща, които могат да се случат. Разбрахме, че трябва нещо ново да направим. Нещо по-различно. Проектът ни е готов за внасяне, но имаме още нещо, което трябва да изчистим, да дооправим. Затова изтеглихме проекта. Той бе свързан с организиране на фестивал “Къдравата маруля”. Такива марули произвеждат в Оброчище. Там наши самодейци могат да се изявяват.

- Смятате ли, че средствата, които се отпускат за МИГ-а, могат да обхващат не само дейности, а например да се използват за закупуване на костюми?

В.Й.: Би трябвало да обхващат и това, разбира се.

Р.П.: За да тръгнеш да правиш подобен проект, трябва да имаш възможности. Първо, да оправаш материалната база на читалището, защото се изисква да посрещнеш гости. Така ти показваш, хората виждат и преценяват.

Територията на МИГ „Балчик - Генерал Тошево“

Този бюлетин е създаден в изпълнение на Споразумение за изпълнение на Стратегия за водено от общностите местно развитие на „МИГ Балчик – Генерал Тошево“ № РД 50-35 / 20.04.2018 г., финансирано със средства по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г., Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. с финансовата подкрепа на Европейските структурни и инвестиционни фондове